

Ladun pitäminen Pintamon vanhalla tiellä ja ulkoilureitin siirtäminen

YHTV 21.09.2022 § 67
1060/10.05.00.02/2022

Valmistelija

Maankäyttöinsinööri Markku Mattinen, p.0400 389972

Mirja Särkelä Maapekka Oy:n puolesta asiamiehenä esittää Pudasjärven kaupungille Syöte – Kurenalus retkeilyreitin katkaisemista väliä vanha Pintamontie – Pintamo-ojan säännöstelypato. Korvaava reitti kulki Pintamon leirikeskuksesta valaistua latupohjaa pitkin kyläseurantalolle, josta se jatkuu valtatie 20 ylitse edelleen Myllyvaarantietä n. 600 m, jonka jälkeen reitti yhtyy Myllyvaaran päällä linattijärveltä tulevaan Kannonnousema –retkeilyreittiin. Kylätalolle pääsee myös VT 20 kautta, jolloin yksityisten maiden kautta ei kylätalolle tarvitse kulkea (koskee niitä, joilla ei ole rasiteoikeutta yksityisiin maihin).

Hakijan mukaan ongelman muodostaa Pudasjärven kaupungin puolesta 3.12.2019 lähetetty kirjelmä, jonka perusteella rasite-/käyttöoikeuksia on ryhdytty tulkitsemaan virheellisesti. Kirjelmän seurauksena Pintamon kyläseura on ymmärtänyt kirjelmän sisällön siten, että sille on annettu oikeus käyttää entistä tiealuetta moottorikelkkojen, pikkutraktorien ja hiihtoladun reittinä. Kyläseuran ”isännöinti” on johtanut vaarallisiin tilanteisiin ja siihen, etteivät tilojen omistajat voi käyttää tilojensa tilan tarpeiden mukaiseen toimintaan.

Hakija pyytää myös huomioimaan, että Koskinergian padon siltarakennelma on purettu Pintamo-ojasta eikä virallista ylitystä ole olemassa. Tässä yhteydessä tulee tutkia myös, ilmeisesti kyläseuran toimesta rakennettu siltarakennelma, onko rakennelma turvallinen UKK-reitin käyttäjiä mutta myös ladun käyttäjiä silmällä pitäen. Rakennelma lienee kuitenkin luvaton ja vaarallinen yleiseen käyttöön.

Hakemuksessa pyydetään, että kaupunki antaa UKK-reitin siirrosta valituskelpoisen päätöksen asian saattamiseksi tarvittaessa muiden viranomaisten päätettäväksi.

Ulkoilureitin siirtäminen

Aloitteessa mainittu reitin osa kuuluu vuonna 1980 perustettuun UKK -reittiin. Reitti noudattelee vanhoja kulkureittejä kuten hakemuksen kohteena olevalla alueella vanhaa Oulu – Kuusamo maantietä. Hakemuksen kohde on myös osa Syöte – Kurenalus patikkareittiä, jota koskevan suunnitelman on Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus hyväksynyt vuonna 2005. Patikkareittiä koskeva reittitoimitus on pidetty vuonna 2006. Reittitoimituksen aikaan maapohja oli vielä vanhaa valtion tiealuetta, joka myöhemmin lakkautettiin ja tien maapohja liitettiin viereisiin tiloihin. Patikkareitti jäi kuitenkin perustetulle paikalleen ja vanhalle tielle perustettiin lisäksi kulkuoikeuksia joitakin tiloja varten. Vanhan maantien alue on nykyisin ulkoilureitin lisäksi osittain yksityistielain tarkoittama yksityistie.

Reitin katkaiseminen tarkoittaa, että Syöte – Kurenalus patikkareittisuunnitelman mukaista Pintamon rengasreittiä ei voisi enää käyttää. Reittiväli Pintamo-ojalta pohjoiseen, Kaakkurinnoron suuntaan, tulisi menettelyllä lähes käyttökelttomaksi noin 2 km:n matkalla. Tätä reitin osaa käyttävät ulkoilijat joutuisivat kiertämään katkaistun kohdan

kulkemalla valtatiellä lähes kilometrin matkan. Valtatien käyttö osana reittiä oli toinen hakijan esittämistä korvaavista vaihtoehdoista. Todetaan, että hakemuksessa esitetty uusi reittilinjaus Myllyvaarantien kautta kuuluu jo nykyisin Myllyvaarantien osalta Syöte – Kurenalus patikointireittiin.

UKK -reitin katkaiseminen merkitsee kiertotietä vanhalta reitiltä, josta on olemassa paljon erilaista valtakunnallista kartta- ja esitemateriaalia, jotka pitäisi siirron johdosta uudistaa.

Ulkoilulain mukaan, jollei ulkoilureitti tai sen osa olosuhteiden muututtua enää ole tarpeen yleistä ulkoilutoimintaa varten, voi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus siitä tai muusta erityisestä syystä kunnan tai maanomistajan hakemuksesta lakkauttaa ulkoilureitin tai sen osan.

Ladun pitäminen Pintamon vanhalla tiellä

Pintamon kyläseura pitää ulkoilureitillä latua, josta on aiheutunut kiistaa kyläseuran ja maanomistajan välillä. Kyläseuralta on pyydetty lausunto hakemuksessa esitettyjen asioiden johdosta. Kyläseura katsoo, että latua auraavalla henkilöllä on oikeus ajaa moottorikelkalla ladulla, koska hänen tilalleen on perustettu kyseiselle alueelle tieoikeus. Kyläseuran mukaan, jos ladun tekeminen reittisuudella kielletään, ei ladun tekeminen onnistu myöskään kyläseuran käyttöön vuokratulla Pintamovaaran reitillä. Kuusamontien teialueelle latua ei pysty rakentamaan tien vaarallisuuden ja kovien ajonopeuksien takia. UKK- reitin ja ladun siirtäminen Myllyvaaran puolelle ei ole selvitetty virallisesti missään vaiheessa.

Pudasjärven kaupunki avustaa Pintamon kyläseuraa ladunpidossa yhdistysavustuksella ja on avustanut myöskin Pintamo-ojan ylittävän sillan rakentamisessa. Sillan rakentamiseen on kyläseura hankkinut padon omistajan luvan. Pintamon kyläseura toteuttaa ladun kunnossapidossa avustusten kautta Pudasjärven kaupungin osallistavaa budjetointia, mikä tarkoittaa palvelun järjestämistä korvausta vastaan kaupungin puolesta.

Ulkoilureittitoimituksen päätöksessä on mainittu, että reitti on tarkoitettu ulkoilua varten. Sallittuja kulkemistapoja ulkoiluun jokamiehenoikeudella ovat kävely, hiihto pyöräily ja ratsastus, joten kyseiset liikuntamuodot ovat ulkoilureitillä ainakin sallittuja Reittipäätöksen mukaan reitinpitäjällä on oikeus käyttää reitin kunnossapidossa erikoiskalustoa. Erikoiskalustoa voi olla esimerkiksi moottorikelkalla vedettävä lana tai latuhöylä, jolloin myös talvella tapahtuva ulkoilu on paremmin mahdollista. Tulevaisuudessa ulkoilureitille saattaa ladunpidon lisäksi tulla muitakin talvisia käyttömuotoja kuten voimakkaasti kasvussa oleva maastopyöräily / läskipyöräily, jotka osaltaan edellyttävät uran koneellista kunnossapitoa.

Koska kaupunki on saanut oikeuden ulkoilureitin pitoon alueella, on sillä oikeus myös itse päättää reitin pidon järjestämisestä. Pintamon kyläseuralla, palvelun tuottajana, on oikeus siten pitää alueella latua. Toiminnan selkeyden kannalta olisi ulkoilureitin osalta kaupungin syytä tehdä kyläseuran kanssa sopimus, johon kirjataan mm. reitin kunnossapitoon liittyvät oikeudet ja velvollisuudet muita reittialueen oikeudenhaltijoita ja maanomistajia kohtaan, samalla tavalla kuin kaupunki itse huolehtisi ladunpidon. Kirjelmässä mainitun muun kuin ulkoiluun liittyvän ajoneuvo- ja maastoliikenteen liikennöinnin valvonta on poliisiviranomaisen asia. Liikennemerkkien, kuten yksityistie tai moottoriajoneuvolla ajaminen kielletty, asettamisesta yksityistielle päättävät tieosakkaat.

Kunta voi ulkoilulain 10 §:n perusteella antaa reitin pidosta tarvittaessa määräyksiä ja ohjeita.

Maanomistajan aloite kokonaisuudessaan, kyläseuran vastine sekä kartta reitistä jaetaan esityslistan oheismateriaalina.

Teknisen johtajan esitys

Käydään keskustelu tavoitteista tilanteen ratkaisemiseksi ja asian valmisteluun kaupunginhallituksen päätettäväksi

Valiokunnan ohjausesitys

1. Kurenalus – Syöte -patikkareittiä ei haeta lakkautettavaksi anotulta osalta, koska reitin tarve ei ole vähentynyt eikä reitin lakkauttamiseksi ole hakemuksessa esitetty mitään sellaista erityistä syytä, jota ei voitaisi kohtuudella ratkaista muulla tavalla;
2. ladunpito ulkoilureitillä on reittisuunnitelman mukaista käyttöä,
3. ladun hoidosta tehdään ennen hiihtokauden alkua Pintamon kyläseuran kanssa kirjallinen sopimus ja ohjeistus, joka toimitetaan tiedoksi myös alueen tieosakkaille;
4. kaupunki voi asettaa anotun reittiosan molempiin suuntiin hakemuksessa ehdotetut liikennemerkit, mikäli kaikki tieosakkaat yhteistuumin sitä kaupungilta hakevat;
5. muut aloitteessa mainitut puutteet ulkoilureitin varustuksessa tarkistetaan ja korjataan tarvittaessa.